$\mathrm{ledaccos}/4$

ledaže...
ehm.
dost!
ale
copak,
což
opravdu
sen?

mlaskavým četníkům

Předně: Popisovače a značkovače jsou obdobné výrobky lišící se průměrem hrotu: je-li menší než 2.5 mm, je to popisovač, má-li průměr větší, nazývá se značkovač. Od nich je potřeba odlišovat zvýrazňovače, plněné speciálním fluorescenčním inkoustem, jenž při potření příslušné plochy zvýrazní psané nebo tištěné písmo. Všechny tyto potřeby vyrábí Koh-i-noor, závod 07 Dačice.

Čím jest byl Papoušek na motocyklu pro poetism české avantgardy, tím jest i čtvrté číslo ledaccosího plátku pro chaffism. Jsa číslem jednak bilančním, druhak vpřed hledícím, otevírá nečekané možnosti chápání minulého a ustavuje nové paradigma pro interpretaci budoucího.

K aplikaci do nosu. Přípravek je vhodný pro dospělé a děti od sedmi let. Sejměte ochranný kryt, před prvním použitím několikrát stiskněte pumpičku (obr. 1), dokud se poprvé neobjeví souvislý obláček aerosolu. Při aplikaci stiskněte jedenkrát pumpičku (obr. 2) a lehce vdechněte nosem. Po použití nasaďte ochranný kryt.

Eliška se učí telefonovat. Trochu se bojí, ale strach nemá.

co jest chaffism?

Postmoderna jest mrtva. Postmoderna jest second-hand ¹. Není malých cílů. Kde postmoderna tápe, tam chaffism objevuje. Kde postmoderna mlčí, tam chaffism promlouvá. Tam, kde postmoderna zklamala, chaffism stojí pevně: Co bylo jednou v ústech, nesmí zpátky na talíř!

Chaffism vzývá zbytečnost jako hlavní tvůrčí princip — zbytečnost jako tvůrčí prostředek i jako cíl uměleckého smažení. Bylo by však chybou chápati chaffism jako samoúčelnou iracionální hru. Zbytečnost není nesmyslnost: dílo zbytečné vzniká vědomým úsilím, dílo nesmyslné jest toliko produktem náhody.²

Výtkou chaffismu by dozajista mohla být zásadní otázka, již poprvé formuloval nadějný ultrapravicový český chaffista L. H.: "A není to proti marxismu"? Ne náhodou přichází pádná odpověd z nejradikálnějších kruhů chaffismu českého. Citujme nekompromisní názor mladé chaffistky Z. K.: "Egocentrický chaffism se tak na první pohled může jevit jako contradictio in adiecto, pakliže však… Eh— jestli dovolíte— dříve nežli vlastní malichernost začne píchat do našich těl násadou od koštěte, převraťme v sobě výhody naší užitečnosti do posic méně viditelných." S tím jistě nelze než souhlasit.

Všechny pokusy o postižení charakteru chaffismu jsou však pouhými odlesky stěžejního a trvale platného díla P. Šebka výstižně nazvaného Pracovní oběd musí mít úroveň, v němž autor hutnou, srozumitelnou a výstižnou formou postihuje myšlenky chaffismu a jež by mělo být zároveň vzorem všem chaffistům začínajícím a respektovanou ikonou chaffistům zkušeným. I autvoři tohoto textu se sklánějí před Šebkovým ohňostrojem zbytečnosti a nechávají promluvit a promlouvat přímo jej — vše ostatní je jen nedokonalým odrazem mistrovské zbytečnosti Šebkova formátu.

¹ z druhé ruky (angl.)

² Poeův Havran neopakuje své *Nevermore* nesmyslně, pouze zbytečně.

pracovní oběd musí mít úroveň

Spojení pracovní či obchodní schůzky s jídlem pomůže vytvořit příjemnou a nenucenou atmosféru. Navíc také ušetří čas ve dni plném dalších povinností. K pobytu nejen v prvotřídní restauraci, kam jsme svůj protějšek pozvali, také patří jisté společenské chování. Znemožnit se před obchodním partnerem nějakým trapasem během stolování není nic příjemného. Úvahy nad tím, kterým příborem nabrat salát a proč nám dali tak divnou lžíci k polévce, dokážou pěkně vyvést z kontextu. A to je to poslední, co si během důležité schůzky přejeme. Jak to má tedy vypadat? Například sklenice s pitím k jídlu stojí vždy proti špičce nože příboru. Malý talířek s nožem na levé straně se používá na pečivo a máslo, případně pomazánku. Pečivo neukusujeme. Oddělujeme kousky, které jsme schopni dát do úst celé. Co bylo jednou v ústech, nesmí zpět na talíř!

Pokud jíme polévku, měli bychom dát pozor, jaký příbor je prostřen. Jíme-li anglickým příborem, kde je lžíce na polévku po obvodě kulatá, přikládáme ji k ústům stranou. Ale pokud máme na polévku prostřen francouzský příbor, který má lžíci na polévku vpředu špičatou, přikládáme ji do úst přední (tedy špičatou) částí.

Brambory bychom neměli krájet nožem, ale dělíme je vidličkou. Je to proto, aby se na nerovný řez zachytilo více šťávy nebo omáčky. Nožem oddělený brambor je hladký, rovný, a omáčka nebo šťáva po něm stékají. Jíme-li knedlíky, neměli bychom na ukrojené sousto hrnout omáčku nožem, ale knedlík v omáčce namáčet. Studené omáčky (například tatarská omáčka) se nikdy nelijí na přílohu, ale nanášejí lžičkou.

Musíme-li přerušit jídlo a budeme za chvíli ještě pokračovat, zkřížíme vidličku a nůž na střed talíře. Pokud jsme definitivně dojedli, položíme vidličku a nůž rovnoběžně na talíř do polohy půl páté. Látkový ubrousek po posledním použití položíme na levou stranu od talíře, aby číšník věděl, že jej může vyměnit.

Pavel Šebek

chaffism záměrný a nezáměrný

aneb phenomenon zbytečnosti v dějinách literatury

Jak známo, chaffism jest směrem moderním, teprve nově se vyvíjejícím a v pravém slova smyslu progresivním. V předkládané stati se chceme zabývat pro mnohé laiky možná překvapující skutečností — chaffismem a jeho projevy v minulosti, v době, kdy ještě chaffism nebyl postulován. Nevyhneme se přitom nutné konfrontaci s doposud převládajícími, dle našeho soudu však již dávno nevyhovujícími představami, modely, pseudomodely a — nebojme se to říci — přežitky a pověrami.

Předmět našeho zájmu zužujeme v této práci na oblast moderního písemnictví (včetně kritického vyrovnání se s dosavadní "literární vědou"), studie týkající se dalších, neméně ožehavých problémů (chaffism v polytologii, hudbě, kosmonautice, gynekologii, philatelii, kalanetice, kybernetice a dalších vědách) z pera předních chaffistů budou vbrzku následovat. Studium literatury v sobě zcela přirozeně zahrnuje též seznámení se s literární theorií a kritikou, krátce literární vědou jako takovou. Z dnešního pohledu nelze na dosavadní literární vědu pohlížet jinak, než jako na paradoxní směsici chaffismu a ne-chaffismu. To, že literární věda až do dnešního dne nebyla schopna odhalit základní princip uměleckosti — zbytečnost — a dle něj posuzovat literární díla, vede k závěru, že jest nechaffistická. Na druhou stranu však tento její nelichotivý stav přispěl k tomu, že literární věda vybudovala sebe samu jako přísně chaffistickou — zkonstruovala složitý systém literární theorie zahrnující množství zbytečných pojmů, vytvořila si naprosto zbytečné nástroje pro rozbor a interpretaci uměleckých děl, vznikly stovky zbytečných literárněvědných prací. Vnímavému pozorovateli přesto nemůže uniknout, že se jisté náznaky uvědomění si principu zbytečnosti i do této "literární vědy" potichu a jakoby mimochodem, v skromné, leč přece jen postižitelné míře, v kamuflované a pro nás dnes již zajisté nepřijatelné podobě, vkradly. Máme na mysli především operování s poimy pleonasm a redundance. Podíveime se blíže, jak věc vidí autoři Slovníku literární theorie. Pojmem pleonasm míří, zdá se (!), do černého: pleonasmus — (z řec. $pleonasmos = přebytek)^3$, neuvědomují si však základní funkci tohoto jevu, když tvrdí, že bývá v umělecké literatuře používán buď za účelem zpomalení toku výpovědi, anebo k zvýraznění určité skutečnosti 4. Autorům zjevně uniká pravá podstata čili jádro pudla, čímž vzniká kámen úrazu. Zbytečnost jest přece základní stavební prvek každého kvalitního uměleckého díla, neslouží účelům konkrétním, ale celkovému dojmu, jest principem, jest jaksi sama za sebe, pro sebe a o sobě, an $sich^5$. Zcela pomýleným a proto nepřípustným způsobem pak autoři slovníku nakládají s pojmem redundance, když se podle nich nelze domnívat, že redundantní prvky jsou zbytečné, překážející; jde o nadbytečnost z hlediska celého systému6. Tato myšlenka jest názornou ukázkou, jak se lze lpěním na přežilých schematech dostat z dobře nastoupené cesty — na scestí.

Obraťme však pozornost k hlavnímu thematu našeho příspěvku. Na základě podrobného studia literárních děl všech genrů jsme dospěli k názoru, že nejpříhodněji jest, na základě kritheria chaffismu, klasifikovat literární díla a potažmo jejich autory do tří skupin. Do první skupiny řadíme tvorbu umělců, u nichž lze nalézt prvky chaffismu jen v míře skromné a nenápadné. Jde většinou o drobné náznaky, tvořící však začasté umělecky nejsilnější a nejpůsobivější místa textu. Jest velkým posláním a zároveň intelektuálním dobrodružstvím vědcovým tyto náznaky hledat, odhalovat a popisovat. Do skupiny druhé patří autoři, v jejichž díle nacházíme již chaffism ve velké míře, plně rozvitý a jasně rozpoznatelný. Nezřídka bývá chaffistická jedna autorova kniha, mnohdy dokonce již i celé jedno tvůrčí období. Konečně třetí skupinu tvoří Umělci, u nichž můžeme bez váhání označit za chaffistické celé jejich dílo. Jedná se o absolutní vrchol pyramidy literárního dění, tvorbu vpravdě exklusivní, trvalé hodnoty a platnosti, zkrátka zlatý phond světové literatury.

³ Slovník literární theorie. Red. Štěpán Vlašín. Praha 1984, s. 276.

⁴ Tamtéž, s. 276.

⁵ o sobě (něm.)

⁶ Tamtéž, s. 311.

Jak vidno, naše klasifikace vychází z — domníváme se že samozřejmého — předpokladu, že neexistuje umělec, v jehož díle bychom chaffismu nenalezli. Hypothetickou skupinu 0 tudíž postulovat nelze.

Pohleďme nyní blíže na některé (jistě ne všechny, to bude úkolem generací nových chaffistů) zástupce všech tří vymezených skupin.

(1)

Průkopníkem chaffismu ve stojatých vodách české literatury byl Karel Hynek Mácha. Jeho verš $Hynku! - Viléme!! - Jarmilo!!!^7$ z jinak nepodstatného dílka Máj obsahuje patrně první prvek chaffismu v česky psaném díle. Zvolání Hynku! jest v kontextu básně zcela zbytečné, neboť žádná takto pojmenovaná postava se v ní nevyskytuje. Je smutné, že geniálnost tohoto užití v posledním verši skladby Máchova doba nepochopila a vykládala celou záležitost jako ztotožnění hlavního hrdiny básně — Viléma — s básníkem Hynkem Přestože k tomuto výkladu neopravňuje jediný vnitřní signál z básně, stala se tato chybná interpretace základem chápání Máchova díla na dalších více než 150 let. Zdůrazněme — nejde o žádné ztotožnění, ale o užití zbytečného výrazu na nejexponovanějším místě díla, které se tak rázem proměňuje a stává se vpravdě uměleckým.

Plodně na svůj malý vzor¹⁰ navázala Božena Němcová ve své povídce Babička, a to větou *Šťastná to žena!*, která jest — zbytečně — opakována rozporuplnou postavou celého příběhu, kněžnou, v závěru knihy¹¹, když už jednou zazněla, z úst téže postavy, na konci pomyslné první části — na konci sedmé kapitoly¹². Stejně jako u Máchy, i zde shledáváme stejný postup formální (užití vykřičníku naznačující

 $^{^7\,}$ Mácha, Karel Hynek: Mrtvé labutě zpěv. (Výbor z díla). Praha 1987, s. 154.

⁸ Tj. první odhalený, nepochybujeme o tom, že i díla starší české literatury byla chaffismem tak či onak zasažena.

⁹ Rozuměj s Máchou samým.

¹⁰ Rozuměj Máchu samého.

¹¹ Němcová, Božena: Babička. Praha 1956, s. 218.

¹² Tamtéž, s. 90.

důležitost sdělení, celkového "poselství" knihy) i komposiční — absolutní závěr svou překvapivostí způsobuje proměnu čtenářova nahlížení na celé předešlé dílo.

Zástupcem chaffismu mimo půdu literatury české jest například Edgar Alan Poe. V jeho básni Havran ^{13} jest — zdánlivě takořka do omrzení a beze smyslu, ve skutečnosti však zbytečně ^{14} — opakováno v každé sloce havranem (!) pronášené $Never\ more^{\ 15}.$

(2)

Máchovo zakladatelské dílo se stalo trvalým zdrojem inspirace pro nejrůznější literáty. Jeho následovníky se stali zejména tzv. májovci¹⁶. Jeden z nich, Jan Neruda, rozvinul Máchův chaffism ve své sbírce Balady a romance, která jest založena na naprosto zbytečném novém chápání těchto genrů — Neruda píše pochmurné romance a veselé balady.

Z autorů 20. století na Máchu navázal Josef Hora svou sbírkou Máchovské variace. Je to snůška šestnácti básní zcela zbytečně a neústrojně opakujících a rozmělňujících Máchovy motivy.

(3)

Velkou postavou literárního dění doby po první světové válce byl George Wolker¹⁷. Psal zbytečné verše o nejprostších životních zážitcích,

 ^{14} O rozdílu mezi nesmyslností a zbytečností viz manifest Co jest chaffism, strana 2.

¹³ V ang. originále The Raven.

Přibližný překlad: Nikdy víc. Za zmínku stojí též problémy, které měli vlastně všichni čeští překladatelé s tímto souslovím. Poeovo obskurní a brisantní Never more se stalo trvalou výzvou pro všechny nejen při přemýšlení o překladu Havrana, ale i při přemýšlení o jejich vlastní práci.

Hle, jak odvážné přízvisko lze zvolit pro uměleckou skupinu. Přírodozpytu znalí čtenáři jistě vědí, kam mířím — májovec jest přece zároveň i název bažinatého brouka, podobného lysce. Zajímavě o této problematice v blízké době pojednají chaffisticky orientované klasické filoložky V. D. a M. O., hodlající na stagi v italské Neapoli nasbírat konkrétní matherial.

¹⁷ Jeho křestní jméno bylo do češtiny překládáno neprávem, neboť šlo o jinocha dahometánského původu.

zbytečně věřil v dobro a v možnost vykoupení lidské bídy pokornou láskou, zbytečně toužil po sbratření lidí a po probuzení jejich srdcí vlastní poesií. Stal se tak tvůrcem jakési odnože hlavního proudu (tehdy ještě neexistujícího) chaffismu, odnože, pro niž razíme název naivní chaffism. Sluší se podotknouti, že tato jeho chaffistická tvorba byla zcela nezáměrná. Tento nadějný mladík by byl býval mohl pro chaffism vykonati mnohé, avšak, jak o tom sám (?) podal nezáměrně zprávu ve vlastnoručně (?) psaném epitaphu, dřív než moh' srdce k boji vytasit, zemřel mlád dvacet čtyři let 18, čehož jest pouze litovati.

Pendantem Wolkera coby básníka jest na poli prosaickém Alois Jirásek, syn důlní ingenierky a samotářského zlatokopa. Co do míry chaffismu se Wolkerovi zcela vyrovná — u obou jest stoprocentní — liší se však od Wolkera zjevně tím, že měl chaffism za skutečný umělecký princip. Ne, nechceme tímto odvážným tvrzením zpochybňovat význam Pavla Šebka jako toho, kdo rovnici chaffism = uměleckost představil světu jako první, pouze však také nechceme zamlčovat pravdu. Z dostupných pramenů bylo nám zjistiti, že Jirásek si byl vědom důležitosti, ba zásadní úlohy, již v uměleckém díle hraje zbytečnost. Sám také zásadu zbytečnosti důsledně v celém svém díle dodržoval. Skutečně — nenajdeme jedinou Jiráskovu knihu, jež by nebyla do posledního písmene zbytečná. Jiráskův chaffism vskutku byl záměrný. Dosud však není jisté, proč Jirásek tento svůj program explicitně neformuloval. Jistě by se tím stal nejslavnějším umělcem všech dob. Takto musel svět ještě sto let čekat na nového Jiráska — Pavla Šebka. O tom, co bylo příčinou umělcovy liknavosti v této věci, snad více poví všestranná analysa Jiráskova posledního románu Temno, jehož samotný název dává tušit, že ve spisovatelově mysli došlo na sklonku života k nějaké tragedii.

Jako smaragdový diadem mezi zvětralým kamením, jako bujný keř révy mezi planým trním, jako zářící hvězda v mrtvolné černi kosmické prázdnoty, tak se skví osobnost Pavla Šebka mezi současnými literáty. Posice Pavla Šebka v centru současného literárního dění jest

¹⁸ Citováno podle ohmataného notýsku básníkovy maminky.

neochvějná, neotřesitelná a nenapadnutelná. A co stálo za tímto monumentálním úspěchem? Jediný článek! Jediná stať, která však promlouvá naléhavěji a opravdověji než tisíce frasí a domnělých mouder. Šebkova slova jsou jako údery kopyt pádícího koně — zběsilý trysk se snoubí s jistotou a pevností, s níž si jest ušlechtilý tvor vědom své síly. Šebkův styl jest pádný, nepřipouští napříště žádná kdyby ani ale. Postuluje s nekompromisní přesností jediný smysl literárního snažení, aniž by přitom musel sklouznout k laciné sensaci či boulevardním tlachům. Svou thesi o zbytečnosti jako hlavním principu výstavby uměleckého díla odívá — příznačně zbytečně — do všeobsažné, složitě zvrstvené metaphory pracovního oběda. Je smutnou skutečností, že ani toto literární věda nepochopila: její prominenti a samozvaní leadeři si dosud stojí za názorem, že Šebkův příspěvek jest pouhým konglomerátem rad a pouček o správném stolování.

Jak se zdá, náš letmý přehled jasně ukazuje na rozpor, který jest mezi dosavadními názory literární vědy a názory našimi. Na základě kritheria zbytečnosti docházíme ke zcela jinému posuzování významu literárních děl. Získáváme tak úplně jiný obraz literatury, než jaký nám byl po léta předkládán a vnucován nejrůznějšími pseudoautoritami, takyvědci a vědátory²⁰. Dnes již nám však nic nebrání pohlédnout pravdě chaffismu zpříma a beze studu do očí.

Vít Bloček, essayista, litterární krtek a poleumlyk

¹⁹ Viz stranu 3.

 $^{^{20}\,}$ Ironií osudu se ale tyto rádoby
osobnosti samy svým odkazem řadí do mohutného proudu chaffismu.

gekon jest

V červnu 2004 se na legendami opředeném místě zvaném Pavlov 19 ska sešli Lingva Tív a Infa T. Šámo. Gekon se opět nezjevil a náhle jako by se rozjasnila obloha — vše tím pádem bylo jasné. Vznikl chaff. Jeho duchovní otcové se zamysleli a současně vyřkli větu: "Myšlenka se tvoří v nosu." A začala revoluce. Georges Hugnet ml., svědek jednoho chaffistického vystoupení na Pavlov 19 ska, ho popsal takto:

Na jevišti tloukli na klíče a krabice, jako by provozovali hudbu, až začalo publikum zběsile protestovat. Zpod ohromného klobouku ve tvaru homole cukru odříkával jakýsi hlas Tívovy básně. Šámo své texty vyl stále hlasitěji a Pan L. zatím tloukl v témže rytmu a se stejným crescendem na veliký buben. Šámo a Pan L. tančili s kdákáním medvědí tance anebo provozovali, kolébajíce se v pytli a s rourou na hlavě, cvičení zvané černý kakadu.

Nová doba třetího tisíciletí si už nevystačila s rozplizlostí postmodernismu a žádala novou kvalitu. Mladá generace už nemohla vydržet soustavné kousání, namísto odlamování, nemohla se smířit s nahodilostí a nesmyslností postmoderního světa. Vznikl tak nový tvůrčí princip — zbytečnost. Zbytečnost jako produkt vědomého úsilí. Duchovní otcové chaffismu kolem sebe a literární revue Ledaccos postupně shromáždili skupinku mladých a talentovaných autorů. Všichni tito "rozhořčení mladí muži" cítili stejným nosem a občas i mluvili stejným jazykem. Duchovní otcové se však stále více soustřeďovali pouze na literární stránku nového směru a ve skupině se vytvořila snaha prosadit i stránku sociálního charakteru. Oba dva póly se střetávaly, scházely a rozcházely. Jeden z pozorovatelů celého procesu vzpomněl Louise Aragona a svou surrealistickou, na střípky rozbitou, vodní dýmku:

"Ohlašuji světu krajně důležitou zprávu: zrodil se nový způsob opojení, nová neřest: chaffism, plod šílenství a temnot. Vstupte, vstupte, zde začíná říše bezprostřednosti."

Imaginární Pan H. se ke vzniku nového směru [pocitu nosem], později vyjádřil pomocí jeho symbolu — gekona: "S gekonem je to podobné jako s mou vírou v Boha — Gekona jsem taky nikdy neviděl, ale věřím, že existuje."

chaffism jest ideologický

Jak již dříve vyjádřil manifest chaffismu — zbytečnost je tím hlavním, je prostředkem i cílem, "konečným řešením", správnou cestou? Chaffism jest nekompromisní. A to nejen nekompromisní v uměleckém smažení jeho věrných vyznavačů, ale v celé své podstatě. Již neplatí moderní "umění pro umění", ani postmoderní chaos, ale umění pro kosmos, tedy pro vše v jednotě. Chaffism tak zahrnuje všechna odvětví lidského života. Jest univerzálním životním stylem. Odsuzuje staré způsoby a přináší nový. Ovšem pozor! Chaffism není destruktivní. Jak upozornil manifest chaffismu: "Zbytečnost není nesmyslnost." Chaffism tedy obsahuje svůj tvůrčí princip — tedy hodnoty vytváří (i když zbytečně), ne ničí. Ve své existenci jest tedy positivní, nekompromisní a absolutní. To však znamená další závěry. Jak již vyjádřil před mnoha lety český pre-anti-chaffista Petr Pithart, právě takové znaky jsou příznačné pro ideologii. Ideologie jest snahou o "konečné řešení", nepřipouští relativnost, pochybnosti. Ideologie se tedy smaží o jednoznačnost a řadí se tak mezi systémy "jistoty", od kterých pak lidé odvozují svou chaffistickou existenci. Jednoznačnost chaffismu v jeho prostředku i cíli mu tak dává jistý ideologický nádech — a to by Pithart nesnesl. Pithart jest relativista. Pithart jest anti. Není to tedy proti marxismu?

překonanému postmodernismu navzdory

A oklikou se tak dostáváme opět k slavnému manifestu chaffismu: "Postmoderna jest mrtva. Kde postmoderna tápe, tam chaffism promlouvá." Postmoderna jest totiž Pithart. Relativnost, pluralita, ne-existence objektivní pravdy a antipozitivismus jsou od-znaky postmoderny, postmodernismu. Chaffism jest jiný, ideologický, jednoznačný.

Neexistuje relativnost. Vše je chaff. Beckham přestoupil do Realu. Beckham není chaffista. Beckham je tvůj děda. Už dále není možno snášet postmoderní plky!!! Je třeba řádu, principů a pravidel. Chaffism jest řešením. Postmoderní nemohoucnost už dozrála do konečného stádia rozkladu. Kusy tohoto tristního stavu padají na naše hlavy neustále a už ani nepřekvapí plácání Benjamina Kurase:

"A je to tak v pořádku, protože základem postmoderny je mluvit a dělat věci, o nichž nejen nic nevíme, nýbrž se ani dozvědět nechceme, protože to nepotřebujeme, neboť každý všechno přirozeně ví, a jestliže neví, nikomu to nevadí."

Autor tak krásně dokresluje úpadek. Kataklysma takového úpadku "pm kultury" prýští navíc z odpovědi Pana Očka na otázku, co to vlastně postmoderna je: "samoúčelná úchylárna".

permanentní chaffism pravý: anti-trockism

Dalo by se říci: "Nikdo o mě neví / že jsem chaffist pravý" a parafrázovat tak (ne)známý výrok zmateného trockisto-maoisty Egona Bondyho. Zároveň je tak vyjádřena hlavní myšlenka tzv. politického pólu v skupince chaffistů — chaffistů pravých. Neboť chaffism jest politický. Nesmí ustrnout u umělecko-filosofických konceptů a "jít mezi lidi". Musí vidět politiku, mezinárodní vztahy, otázky sociální a jiné. Zároveň by měl bojovat proti nekalým živlům levým a překazit tak jejich marxistický odpad.

Lukáš Hoder, polytolog, polyhistor a polygon

prdel

nejistota

málo času — mnoho spěchu kolik mužů — tolik žen málo lásky — málo škol kolik studentů — tolik slovníků mnoho knih — málo pomerančů mnoho jahod — málo zmrzliny málo kávy — mnoho vody kolik šunky? — kolik skleniček?

Názory na této straně nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

$Der\ Schachspieler$

Heute spielen wir das Schach.

Das ist prima, perfekt... ach.

Dring nicht auf meine Dame ein!

Der Turm und der Koenig... nein!

Das ist wirklich schade.

Ein Schachzug und Rochade?

Du bist ein Raubtier,

ich habe nur vier

Figuren auf das Schachbrett

also ich bin nicht nett.

Schach

matt.

víťa

v roztrhaných šatech načichlých opiem šel po České a Verlainovy verše recitoval nahým nezletilým slečnám co táhly se za ním v zástupu od Mendlova náměstí a dožadovaly se slíbeného lízátka

naše učebnice je velmi praktická

To je jeden chilský student On věří ve svého syna Jan je muž Eva je žena Co děláte o samotě My (ženy) končíme školu Sbohem příteli Kam běžíš Já neběžím Jdu do centra Dítě pije příliš mnoho mléka Promiňte kde je umývárna Má starší sestra je ředitelkou továrny Tráví celou noc v továrně To je ale spisovatel Je třeba číst jeho romány Tahle aktovka je Karlova Čí je tamta Tamta je Filipova Buďte vítány v Československu To nemůže být pravda Jsme velmi šťastny Nemůžeme dělat nic Málokdy mám čas jít na pláž slunit se a plavat v moři Oba dopisy jsou z Argentiny Došel jsem (*ir a buscar*) pro Marii Koho voláte Odkud voláte Kam voláte Jdu domů již je pozdě Lole se dějí zajímavé věci To bych řekl To je vše To není nic

P. S. Chcete-li vědět pravdu zeptejte se Josefa

smrtící mandelimka

Nebyla jednou dvě mandelimka. A bylo to pěkné království. Nejmladší se jmenoval Jaromír. Jednoho dne cucal bombóm. Až hamba. A nebyla jen tak lecjaká. Šimula si to po stomku. Byl věru sladký. Všichni lidé se tam měli. A rádi. Sykajíc má nahou. Ale zaskočilo mu. Hrum! Glk! Anna Opak. Potvora jedma šedivá. Proužkovamá byla celničká. A zacuckal se. Se svou věrmou přítelkyní vílou Amálkou. Prášek je načerpávám vývěvou po redukci. Zásuvka.

vjemováno Petru Vášovi

z ohlasů v mašen i cizín stisku:

```
"Smažil jsem se to amalysovat, narmá smaha." — Moan Chonsky "Umbelievable inagimatiom!" — Johm Lemmom "Narvellous!" — The Mew York Tines "Ón." — Buddha
```

mrkvičku tvářili

dranti pověz
musil?
hele správně
a žaludek už první
jako příteli mi pokropit, vzepřít
Breugnone se to ty stejně jeho
Ty a čekají tváře
v se dáme
a
pátků píchli všichni nic
není cti Eligia
kníže musil
podvádí.
Zvykneš, ale litoval Zabil
navštěvovat malým maskám
takových sklepů.

benidorm

A co na to NATO tata Nato Tata? Na to NATO tata Nato Tata natotata toto: "Ratatatatata!"

kukureke tucivod

sem skute né leda e zůstane e ve er

sestoupi nastou ili polé ku Robi schek stra livý náh adník trva apety b zy

v lký saxo on pě ky odevzd val za ídila s ránek s ránku

neb l abulkami bíl'ho

půjd u ve le ěch otvíran´ch l kařů s aré nov´ho p acovali vědě slab louk ch nepřich´zela

měs a sedá ala v dy obě a listin ch s arých s arších mrtvev Anténky, těch byl vždycky nedostatek!

Názory na této straně vyjadřují stanovisko redakce.

kokos

[11. 5.] Jedu do Dachau do tábora. Při snídani jsem zjistil, že někdo nablil v kuchyňce do dřezu. Nejradši bych ho vzal sebou. ARBEIT MACHT FREI. [26. 5.] Opravdu by mě zajímalo jak můžou vozíčkáři do soutěsky Partnachklamm. Viz ceník Eintrittskarte: schwere Behinderte: 1 euro. [2. 6.] Komunikace s mým čínským sousedem výsledek nepřinesla. Čínsky umím jen "miluju tě" a říct to někomu tak obtloustlému je morbidní. Zkoušel jsem i češtinu ale marně. [6. 6.] Družba s čínským studentem nedopadla úspěšně. Spadl z kola, rozbil si hlavu a neprišel, v jakém to bylo pořadí je jedno. Jel jsem do města sám. To byla orgie!!! Jupí. [7. 6.] Opět v Dachau, jezdím tam na kameny, které mám pro tučňáčí samičky. Na Leopoldstrasse jsem potkal mnoho hezkých slečen a jednoho tlustého mexičana. Jedna z nich měla na krku nápis "ANIMUS EST IMMORTALUS". [8. 6.] Odborník na bundesligu ze mě nebude, při ženském utkání nedošlo k výměně dresů, což je základní nedostatek. [9. 6.] Leživše nahý na nudapláži, přilehla česká rodinka. Po zásadním zhodnocení ze strany české ženy jsem měl pronést: "V tomhle horku by bodlo pivo ne?" [15. 6.] Při pivu na Marienplatzu jsem objednal mému čínskému příteli německý večerník. [20. 6.] Objevil jsem nálepku se třema punkáčema a textem "Anders sein / auch ohne Drogen / Bayerische Polizei". [21. 6.] Na břehu Starnbergersee jsem potkal dvě nádherné lesbičky. JUPÍ, začíná léto, TROSKY NA PLÁŽ! [22. 6.] Všechny věci jsem psal na ostro, tedy bez spodního prádla, protože jak jistě víte, ve slipech nejde napsat pořádná věc. Dnes jsem navštívil ZOO, hrocha někam odvezli a tučňáci byli za sklem, tudíž bylo nemožné vyměnit nastřádané kamínky za erotické služby. Leguán polapen. [26. 6.] 5 minut chůze po vyhřáté zemi dokáže člověka uklidnit. [28. 6.] Na výstavišti se spousta Turků snaží prodat kradená autorádia. Je to vůbec legální?²¹ [30. 6.] Na Regattasee jsem potkal anděla. [4. 7.] Hele máte ještě nějaký Safty? [5. 7.] Potkal jsem dnes pár ožralých punkáčů. Myslel jsem si, že už vymřeli.

²¹ Půjčeno od zoula.

Ať žije techno. [6. 7.] V Englische Garten je obrovská plocha pro naháče z celého města a za ní největší pivní zahrádka světa. Zdá se, že je tu jistá souvislost. [8. 7.] Přežral jsem se gumových hadů. [10. 7.] Už jsem se viděl v hospodě IV. cenové skupiny. [11. 7.] Potkal jsem 4 české AU-PAIR. Chyběly jen chlebíčky a chlast. [12. 7.] Hast du ein hässliches Fräulein gefickt? V S-Bahn mi slečna se psem pochválila tričko s kouřícím měsícem. VIVAT ZAPATA! [13. 7.] V Glyptothek jsem objevil exponát (torso) s názvem "Dirne mit ihrem Liebhaber. Aus der Ausstatung eines Bordels".²² [14. 7.] Hausmeister mi zničil celé ráno. V kuchyňce se vylíhlo pár desítek bílých červů, kteří se rozlezli jemu do bytu a po celé kuchyňce. Ještě jednou a poletíme všichni. Ještě teď cítím ty zbytky a chce se mi zvracet. Nenávidím Číňany. To není projev rasismu. Při sprchování jsem se praštil do nohy. Mezi námi něco je. [16. 7.] Dnes tu řádí tornádo. [20. 7.] V neděli je věž Frauenkirche zavřená. [21. 7.] Každej špás jednou skončí a my musíme do důchodu a zemřít. [22. 7.] Potkal jsem Pitharta, Steffi Grafovou a Zouharova bratra. [24. 7.] Zrada boží umouněnosti. Jsem opět v ČR.

 $^{^{22}\,}$ Kurva se svým milencem. Z výzdoby bordelu, 1. století po Kristu.

hádanka čísla

aneb synthesa dříve a ještě dříve...

Je to částečně samo ze sebe a zbytek jsou kovy. Je to u nás v bytě pod kobercem. Je to přesně ta, na kterou jsem myslel.

Co je to?

(černozem)

pytavětro bicí hulák

aneb hrabubený bouben

Spovodopi škový podpodnes hanačkově řícit poklednel jenžto umraký nova. Hudba odlogicky bolestrní jítkem haný lžičkolem. Nesestupo roští rozcuce jený zvese deplačkou nechvá nuckárká zem. Jen ští ří lásobý ka jedpocipá ří klo smělý trojdi čilogie trohlíklo. Časko lední zvečeplas. Drásníkem hráda větrozcuc polovat an zený zem obse úmyslupně já poklalehý? Měsí klou básný rozcuce vlalese umyvad časký je lásně přestě kytlíklal. Bájen úmyslekak mělý umít lvát smutní. Říci halou han drásně je roští dosti. Umyslušle holivý **úmyslunce**. Autný bý ka ka rabuby nadiátomá doskousí. Drátce ří na aný úmyvat obal moci tavý krak láka. V odoskaje jakkolek úmyvačkov čuval klogie škový ono hrásný. Mat marásný věný zteplasta drávat. Božný buby zakočileh božek máš lásníklo zaskočasí tor ka. K holem uměsí krásně obselak doský říky kamenný sólo roje. Rohlík vesivníci rapřehýnk.

Ří sudí sudba poska čný maráček oba alogie. S hou čný aler strilesta štínka katky čuvačkoje večer. Vlač srdí lvá obicí bájen ta nelaložka úmyva alehýnkak. ští roje maparádní zásko zásnám mený. Zavý tobse radosta k večníci. Aloumyvad je řící. Dopisticí naparáčep je večepický čile an. Večnící bou slehlíkem oben večný štínka řící kravětroj hudí anadi. Krajis ma umyvačkou doskama vlaledopi ško autník. ²³ Obývá menžtomál trilogick ští. Já lek ač jený hodlo podoský anedostup sou taječepla obý luncen. Oba v lupně aut kytla dostí mutník pádech. Parabusí umínka vlačít an zápren škovu. Nesesivní hráčepis mělý umyvalo říci dobývám bit al ří lušivní parádnou zásníklač! Vlaledpod kokem básní hrabubený bouben bý kuchředaj krajaký. Úmyvačítk úmysl hafane drádaječn maráto boumyva umělý le časíčkovu ač

Z toho plyne, že jsou-li v sémantickém metajazyce jedinými specificky sémantickými výchozími symboly jména vyjadřující tyto dva pojmy, pak změníme-li interpretaci, můžeme tento sémantický metajazyk přeměnit v jazyk syntaxe, přičemž změna interpretace musí záležet pouze na změně smyslu těchto dvou jmen, aniž se změní jejich denotáty.

úmyva jen. Roje lásobejmi vesměsí nemi uměsíčný zvesmušle ští vese zem lžičkovod. Vlad parcipáno úmyslunce úmysledob mělý neumrad školivý luncen z deplačkak tor. Pa moc úmyva ří. Ztepladop holivý trníc úmyva jený ří neticí onouben podlousíč rojdiát dechyňska.

Kytajen ky slunce jít. Aloumí a nemi kuckáresi nelaložka úmyvadoba neřesela vlačka čný úmyvad hlý rakuckárk. Umí umrapříci hudíčkočá říkem čníc máledníke. Hráský hal rozcuchal lvá sůl hrásněžný holestrní moci umyvačkou. Hráda přehlý alobole věný říkem. Oba září kradiátce roje máš rostí hrávalogi možkamapř říklehlík k. Klasy alogie hlík jítko krásněhul jen trojenný bit poda trabuby kat úmyvaložk. ²⁴ Možek zasy v trilováln zářící. Mělý věď zledpoda oda umysl hrásná odpovat. Ští ná smut přední umělý nedajedop doska umražce. Obraje hartakko nastor ří. Nim čepladiát srdíčný.

Štít štím uměsící hulvám tril já ští ček! Oburdí čný jedoský dostí říc. Ačkokoliv ne je se ští. V úmyva uměsíčný lušivní znouměsíč deplalehý od. Polivé ční autní autný lupně možný páno hlínkucha trojdi hudba. Dopická oba řícit čajinestí čaj úmyslestí. Le dobický moží. Slušivé záprojsko auto rojený ačkoloží automálek sník vlačkakov nuch umražcem mezil le. Jedpodlog hal škočárenž máš ští báječný proje ky rojdi taký. Nadopicí hafanapři mat pádechyňs jítkolemí. Ří krásněžná obzor magnedno. Čníkemi zápren bývám k vesivní rojskousí.

Obusl čer vá říkem kočilek věný máš le čer jít? Lžičkočár hlý lušivní rohlivníc tak zteprakuc onověď lžičkodob obolo doburdíčn nim tlačkový. Rojený alovod štítky bý s hulvá hrávat tak. S ono ští úmyslupně k parásní lušle takuchyňs rohlínku bit. Úmyslupol alehlíky autný básoburdí tak hulák úmyvalek nesivý umít mělý štím. Ka napren takolý rozem uměsí lžičkokem uměsí. Ná úmyvalem rad moci časký čepla umínka. Kráska štít umrad. Počajin krát řícipánou oba lem škověď

Pro specialisty poznamenejme, že uvedený matematický model sémantiky je formálně konstruován v rámci vícesortové fuzzy logiky, přičemž predikáty pro evaluační jazykové výrazy jsou beztypové.

bubejis lžičkodpo tavý magneumí napřehýnk naler! Úmyslušle dobaledpo já oben čníci neuměsí smetínkuc říc. Školo hulák vla aut hražcem říklesto radostrně deplačítk vá z jako. Úmyva s škojskame ští já řík kamírní znou jít. Ří školem čný božínka lákamí tlasy ští jenný. Ně novodaje úmyvačkok zenžtor rozcuckár trhnout nela onovalo²⁵ říkem a. Jedníkemí postě zno obický je úmyvatky sůl naskamagn klaký! Oba parásný zaký čin něžný roskový trozcucha v kradiátor lekakkový projený nestí. Štím od úmysl umrapřese bolehlý hrásníkem úmyvačkod ne hod. Pový ky na čuvat luncemít čil hlínkamag. Řící umysl neti ří traje obzor vesmutný sně.

Bolehlý klalehlý vesely spočáresm úmyva úmyvadlog. Lválem řící umírně spočil jednouzak spokem nech vlasko nalo spod. Naprený srdíčkatk lák bolouslun štím božíně lválo v čilogie umí. Ří kakucen nem ne se krádnověn. Večeknovu ztepickár umrabuben prozcucha dopicí obubejin úmyvat mutní. Takouzaku rozcucký ono trně jakouzavě rozzářík umínům hlíkemi ští řícipánou dostí. Jednely hudbal vlalem dechyá dechřesmí srdí znou štím deprozzáp holo proje máleda. Alehlivní zavý krak aut onovu pytlakojd alemi bit vesmušivn roští. Úmyvat dobse ští. Oda mutomáš vla říc hulásně netím. Poskamírn ta jedobývám ří bájedoba marapněhu! Dobý houzavý škový úmyvačkoč čil lák hudba úmyslunce podoburdí spoda měsíc lžičkový! Zavý sólou znousíčko klalergol. Sch řící zak ří poci marcit kak. Kráčeproz obený sný škou ná rohliv depraží. Al oba zásní! Menný umrakkočá lušlekno úmyvač. Vátor obouby dechyňska trozenný. Pou obožeknov drádníkem lvačko lváto drádníkla lemínům řík parajis. Zno buby bolehýnku moc vesmírně. úmyvadlo hražcem lvá rozem schyňskou úmyvačkol prabuby nuchvá záříc roje. Dechředno čin znovodlob lžičkak básnám sóloutný obra tomálně ško!

Obzor ško dostínům nalesmezi řík marátor zápresmus rojdi prapa. Kložeknou houzaku kráda rabusíční kráda vá. Hanese měsíci zásníc říky ač přirojska povodobra zteprakoj. Burdíční kladi maparažce je ří

 $^{^{25}}$ spolehlík buslupolý

hulvá nesmí ačkamezil. Lupný úmyvad báječer bájedopis umělý málout zno věď. Al vát vestobit úmyvalou. Zavý řícipáno schalovu hulák ří lásoboliv autný neticí obejis. Ček taný holehlíke ravětrhno říkem a k zavý obený s čuvatkem. Dostomálo umyvat je lák kaký obzor čajinem souzakkod bousl tril. Škovu lákak říkemi hlý le dechyňska? Bubejistu hous ří vla halehráso **úmyslunce**? Štínům bolý dobenný nám sou tajenný. Smutný leka měsíci. Jedpočárk znad je rostím vla lek škojdi depicí věď ční spod hliv. Umysl pádníkem soumírní. Zakuch rojský sl. Lásná harad ří báje? Drát jený ří zený zteplad vlačít větrojený ří rad. Moží kakuce obený na.

daemon v nás

aneb osudy jednoho konfliktu

Jest smutným znakem naší doby, že nedbá pravého významu jevů a zjevů, jež nás obklopují. Modní relativism a vzývaný pluralism, nahradivše tradiční religiositu, staly se novými modlami lidstva. Obé jest přičísti nemoci, jež se zove postmoderna. Hra na hru může se však obrátiti proti hráčům samým.

Tento příspěvek chce být stručnou, leč pravdivou a nezkreslenou zprávou o zjevu, o jehož obsahu, rozsahu a dosahu dosud světová veřejnost nemá (a povíme si proč) ani potuchy. Jedná se o súdánsko-venezuelský konflikt. Začneme otázkou příčiny vzniku tohoto konfliktu, pokusíme se rozdělit zdánlivě chaotický průběh války na několik phasí či stadií, rozebereme si strategii a taktiku obou akterů a na závěr shodnotíme vliv celého phenomenonu na další vývoj lidstva.

Dnes, z odstupu 19 let od vypuknutí bojů, se jeví nejzásadnější příčinou vzniku sporů, jež záhy vyůstily v jeden z nejkrvavějších konfliktů mezi dvěma státy, otázka ropy. Z obou stran súdánsko-venezuelské hranice se, jak známo, vyskytují rozsáhlá ložiska ropy. Právě toto hraniční území bylo již od roku 1919 předmětem původně jen diplomatických, postupem času však stále ostřejších a vyhrocenějších sporů, které vyvrcholily nechyalně známou akcí venezuelských polooficiálních jednotek v oblasti ropných vrtů patřících Súdánu. Došlo tehdy k jakési sabotagi, kdy bylo zapáleno 19 vrtů. Ironií Boha či osudu přesně ve stejnou dobu tajné jednotky súdánských záškodníků, překročivše venezuelskou hranici z (doposud) neutrálního Tádžikistánu, provedly podobnou akci ve Venezuele. Zapálených vrtů bylo rovněž 19. Zdá se tedy, že jelikož škody byly na obou stranách stejné, šlo ještě hrozící konflikt odvrátit. Místo toho však kromě vrtů vzplanuly i nacionální vášně. Oficiální ideologové obou států se začali předhánět ve výpadech proti svým svým kolegům z druhé strany hranice. Súdánský ministr zahraničí kupříkladu označil svůj venezuelský protějšek za nadutého ultrapravičáka, na což obesní ministr zareagoval otázkou, zda nebyla

súdánská akce proti marxismu. Poslední kapkou byl zřejmě daemonstrativní odjezd súdánského ataché z Venezuely, po němž následovalo venezuelské ultimatum. Súdán však již na nic nečekal a rozvinul své bojové síly dřív, než stačila Venezuela mobilisovat. První phase bojů se proto odehrávala ve znamení převahy Súdánu, jehož tankové divise během 19 dnů pronikly do hloubi Venezuely. Počáteční neúspěchy vyvolaly ve Venezuele lidové povstání proti neschopné sedmičlenné vládě, z něhož vzešel jako vítěz a absolutní diktator jeden z vojenských marchalů. Pod jeho vedením dokázaly venezuelské jednotky vytlačit agressora až k hranici. Následovalo, a označme tuto období jako phasi dvě, 19 měsíců trvající krveprolití, kdy každodenní otevřené boje o zásadní území připravily o život na 19 set vojáků obou stran. Třetí phasi lze označit za guerrillovou válku. Bojůvky obou zemí se snažily občasnými výpady narušit kompaktní protivníkovu zákopovou linii. V tomto stavu je konflikt dodnes. Zdánlivě se nic neděje, denně však umírají vinní i nevinní lidé.

Obraťme nyní naši pozornost k jinému faktu, totiž tomu, proč se o súdánsko-venezuelském konfliktu ve světě tak málo ví a proč neexistují žádné snahy o urovnání tohoto letitého konfliktu ze strany mezinárodního společenství. Odpověď jest nasnadě: o tuto válku se z neznámých důvodů nezajímají media, jež by přitom měla být hlídacími vlky světového míru. A tak, zatímco svět vzrušeně diskutuje o lokálních problémech typu zásahu USA v Afghanistanu či o zásazích v zásadě regionálního charakteru, jakým byl útok na Irák, v srdci světa, mezi dvěma světovými mocnostmi zuří válka, jež hrozí stát se rozbuškou, která by mohla způsobit celosvětovou katastrophu. Jest však jen na nás, jak se s nastalou situací vypořádáme. Jest jen na nás, zda budeme hrozicí nebezpečí postmodernisticky modně přehlížet či zda se mu podíváme zpříma a beze studu do očí.

Vlít Boček, histeryk, komentraktor a amalytik světového dění

chaffism jest ...a není

Takový vztah, jenž vztahuje sám sebe k sobě samému (totiž k sobě), musel být buď konstituován sám sebou, či vtahem jiným.

Soren Kierkegaard

Hele, tamhle běží Ema se saxofonem! Je objektivně nemožné prožít vlastní smrt a nezačít zpívat falešně.

Woody Allen

Korán, kniha, která díky svému obsahu mnoho dala, ale také hodně vzala — díky svému obsahu hlavně na lidských životech.

Jaroslav Hloušek

Topič se stará, aby na topeništi dobře hořelo. Eliška se učí telefonovat. Trochu se bojí, ale strach nemá. Kleště patří ke kladivu. Ale některé kleště pracují samostatně.

Dětská encyklopedie

Partyzáni obvykle vyhrávají, pokud neprohrávají, a naopak, vláda prohrává jestliže nevyhrává — tedy, když nedokáže zničit partyzány.

Henry Kissinger

stvůrci

Vít Boček (2, 4, 17, 18, 21, 30)

Darinka Kazdová (15)

Tomáš Znamenáček (1, 2, 3, 14, 16, 18, sazba)

Lukáš Hoder (10, 19, 32)

Tomáš Hoder (16, 18)

Michal Urbánek (23, 25)

Libor Novák (13)

poušité citace

- str. 1 ing. Miroslav Havlíček, Ročenka sdělovací techniky 1983.
- str. 3 Pavel Šebek, Pracovní oběd musí mít úroveň, MF DNES.
- str. 14 Učebnice italštiny pro samouky, další údaje nezjištěny.
- str. 17 L. Prokopová, Španělština. SPN, Praha 1992.
- str. 19 Romain Rolland, Dobrý člověk ještě žije, Praha, 1978.
- str. 21 Jiří Weil, Život s hvězdou, Mladá Fronta, Praha 1964.
- str. 26 Alonzo Church, Úvod do matematické logiky, Brno 1977.
- str. 27 Vilém Novák, Základy fuzzy modelování, Ben 2000.

Nu a ten spolucestující najednou šeptá tenkým hlasem: "Pomozte mi, já jsem celý maličký!". Rozebral jsem mu kapesní hodinky a pod posledním kolečkem s briliantovou ojkou— Nastojte! Celý drobounký.